

Nyhetsbrev Future In Our Hands

V.7-8 2024

Under februari månad har vi haft besök av fyra praktikanter från Danmark. De studerar till Dental Therapist i Århus. En Dental Therapist kan närmast översättas med tandterapeut och de kan göra allt som en tandhygienist gör plus enkla lagningar, temporära fyllningar, reparera kronor och även administrera bedövningar som ges oralt.

Agnete Jensen, Catrine Vestergaard Thomsen, Cecilie Hornbaeck Bruun och Marie Lykkeskov Nibro har under denna månad lärt fler hundra barn, runt skolorna kring Kembudje, hur man borstar sina tänder och samtidigt försett alla dessa barn med tandborstar och tandkräm.

Vattnet i Gambia innehåller inget fluor och det är därför viktigt att den tandkräm som de använder har det. Tyvärr saluförs det mycket tandkräm från Senegal som inte har fluor alls och reklamen hävdar att det är bra. Det är det säkert i Senegal för där finns det områden som har alldeles för mycket fluor i vattnet. Bland annat är Kaolack hårt drabbat och för mycket fluor leder till att tänderna blir bruna.

Elever och personal har också haft möjligheten att få sina tänder undersökta och få en diagnos över tandstatus.

Även personalen på FIOHTG fick möjlighet att delta i en utbildning om tandvård. På bilden pratar Marie om kostens betydelse och hur viktigt det är att man bostar tänderna två gånger om dagen. Personalen fick också veta en del om de andra problem eller sjukdomstillstånd som man kan drabbas av när det gäller munhälsa.

Tyvärr har gambier en mycket annorlunda möteskultur! Personalen springer fram och tillbaka för att ta emot samtal, sitter och läser på sina mobiltelefoner etc. Båda jag och våra svenska praktikanter reagerade på detta och har svårt att förstå att man inte tar chansen att delta fullt ut när man får en så fin utbildning gratis!

Foto: Kristina Lundahl

Agnete demonstrerar hur man borstar sina tänder på bästa sätt.

Den stora käken gjorde det lätt för alla att se hur man ska borsta. Föräldrar fick råd hur man ska träna sina barn och att de ska undvika allt för mycket sötsaker.

FIOHTG's personal hade många frågor och passade på att få svar på dessa.

Foto: Kristina Lundahl

Efter utbildningen satte praktikanterna upp en liten, provisorisk klinik i en av lägenheterna i volontärshuset. Där fick personalen chansen att få sin tandstatus bedömd. Endast undersökning och bedömning ingick och dokumenterades.

På bilden till vänster väntar Director Jainaba Sarr på att få komma in och få sin bedömning av tänderna. På bilden i mitten vänta Yasin Camara och Rose T Mendy på sin tur. Längst till höger fyller vår lokalvårdare Naffi Cham i namn och födelsedatum på sitt registerkort.

På bilden tillvänster undersöker Catrine Binta Manneh och till höger ska Agnete just ta sig an Naffi Cham.

Den kvinnliga personalen hade överlag färre problem. Kan detta bero på all Attaya (sött te) som männen dricker flera gånger om dagen.

Foto: Kristina Lundahl

Efter avslutad undersökning gick praktikanterna och Kristina igenom resultaten för att se vilka som var i störst behov av akut tandvård. Ivette, den kubanska tandläkaren på Swedent Clinic, hade nämligen bestämt sig för att erbjuda gratis behandling till de tre som hade det största behovet. Vid diskussionen visade det sig att så många har behov att hon beslöt sig för att ta fem patienter i år. Vi hoppas kunna göra detta till ett årligen återkommande program.

Think equal – tänk lika

Aminata Ceesay anställdes på Lärarfortbildningen (SDU) på FIOHTG den 1 juli 2023 för att leda projektet "Think equal".

Hon är utbildad lärare och tog sin examen för klasserna 7-12 år 2017. Hon undervisade sammanlagt i 5 år sedan bestämde hon sig för att läsa in en utbildning i Global utveckling på University of The Gambia (UTG). Så år 2021 fick hon sin kandidatexamen .

Foto: Kristina Lundahl

Think equal är ett projekt som helt och hållet finansieras av en kvinna från Storbritannien som heter Leslie Udiin men för den tio månader långa pilotstudie som pågår just nu har hon fått hjälp av en god vän som heter David.

Leslie åkte till Indien för ett projekt som heter India's women. Där intervjuade hon bland annat de män som våldtog en ung kvinna på en buss år 2012. Nirbhaya som den unga kvinnan hette avled och det ledde till stora protester i Indien. Fallet var mycket uppmärksammat internationellt.

Under intervjuerna framkom det att männen inte tyckte att de gjort något fel eftersom kvinnor i Indien inte har något värde och inga rättigheter. Leslie trodde först att det berodde på männens låga utbildningsbakgrund men när hon sedan fick samma svar från advokater och andra utbildade personer som var inblandade i rättegången förstod hon att det är inte nivån på utbildning utan den typ av utbildning som vi får som ligger bakom sådana uttalanden.

När hon kom tillbaka hem till England försökte hon engagera ledande personer i utbildningssystem för att få till ett program som tidigt ska sätta grunden för hur barn utvecklas. Vi har regler för vilka nivåer elever ska nå när det gäller språk och matematik bland annat, det är obligatoriskt men när det gäller socialt, emotionellt och välmående finns det inga måttstockar.

Till slut vände hon sig till hälsoministeriet som genast visade intresse eftersom det i England precis som i Sverige är många unga som mår dåligt. Där väcktes tanken att starta ett program som vänder sig till 3-6 åringar och handlar om empati, självförtroende, kritiskt tänkande och emotionellt engagemang. I programmet ingår moral och även klimatförändringar som anpassas till elevernas nivå. Till exempel börjar man tidigt med att man inte kastar skräp hur som helst utan använder papperskorgen. Detta för att ge eleverna en bättre framtid och lära dem att acceptera sig själva som de är "ACCEPT WHO YOU ARE".

Den tio månader långa pilotstudien genomförs i region 2 och beräknas vara klar i juli 2024. Det har gjorts en baseline (nuvarande läge) och man kommer att göra en större utvärdering.

Varje klasslärare får 24 böcker med etiska berättelser att läsa i klassrummet. Dessutom utbildas de i hur man kan använda dem på bästa sätt. En bok för lektionsplanering och en resursbok ingår.

Visst låter det fantastiskt och Leslie Udiin och FIOHTG hoppas nu att Världsbanken ska finansiera en fortsättning så att programmet kan rullas ut i hela Gambia.

Vid datorn: Kristina Lundahl

STÖD FIOH!

FIOH NYHETSBRIV VECKA 7-8 2024

Plusgiro 90 02 38 – 7 Bankgiro 900 -2387 Swish 1239002387

Kontakta FIOH Nyhetsbrev:

Ansvarig utgivare: Sven-Åke Nordqvist, kson.nordqvist@gmail.com